

OAiB
ORTA ANADOLU
HUBUBAT, BAKLIYAT, YAğLI TOHUMLAR
VE MAMULLERİ
İHRACATÇILARI BİRLİğİ

PERU ÜLKE RAPORU

2020

Hazırlayan: Ceren COŐKUN

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	3
1.1 ÜLKEYE İLİŞKİN BİLGİLER.....	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	4
2.1 EKONOMİK YAPI	4
2.2 PERU'NUN DIŞ TİCARETİ	5
2.3 TÜRKİYE İLE TİCARETİ	10
3. PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER.....	18
3.1 Pasaport ve Vize İşlemleri.....	19
3.2 Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri.....	19
3.3 Yerel Saat	20
3.4 Yerel Ölçü Birimleri.....	20
3.5 Telefon Kodları	20
3.6 İklim	20
KAYNAKÇA	20

1. GENEL BİLGİLER

1.1 Ülkeye İlişkin Bilgiler

GSYİH/Nominal ¹ (Milyon \$)	: 816 Milyar USD (IMF ² , 2020)
KBGSYİH (\$)	: 7.292 USD (IMF,2020)
Nüfus	: 31,9 Milyon (CIA ³ ,2020)
Yüzölçümü (km ²)	: 1.285.286 km ²
Başkent	: Lima

Güney Amerika'nın batısında ve Güney Pasifik Okyanusu kıyısında yer alan Peru, iklim, madencilik ve enerji kaynakları açısından son derece zengin bir ülkedir. Peru yüzölçümü bakımından Güney Amerika'nın en büyük üçüncü, doğal ormanlar açısından ise ikinci ülkesidir. Bolivya ile 1.075 km, Brezilya ile 2.995 km, Şili ile 171 km, Kolombiya ile 1.800 km ve Ekvator ile 1.420 km sınıra sahip olan Peru topraklarının yaklaşık %3'ü ekilebilir topraklardan oluşmaktadır.

Ülke coğrafi açıdan kıyı bölgeleri, dağlık bölgeler (And Dağları) ve yağmur ormanları olmak üzere üç ayrı bölgeden oluşmaktadır. Kıyı bölgeleri ülke topraklarının % 11'ini, nüfusun ise % 52'sini barındırmaktadır. Ülkenin önemli şehirlerinden olan Lima, Trujillo, Piura, Chiclayo, Ica ve Tacna bu bölgede yer almaktadır. Dağlık bölgeler ise ülke nüfusunun % 37'sinin yaşadığı ve İnkalar'ın başkenti olan Cusco'nun yer aldığı bölgedir. Bu bölge hem yerli hem de yabancı turistlerin ziyaret ettiği başlıca bölgelerden olup; bu bölgedeki diğer önemli şehirler Puno, Arequipa, Huancayo, Ayacucho, Huaraz ve Cajamarca'dır. Yağmur Ormanlarının yer aldığı üçüncü bölge ise çok çeşitli bitki ve ağaç türlerine, nehirlere ve aynı zamanda da petrol ve doğal gaz yataklarına sahiptir. Ülke topraklarının % 56'sını oluşturan bu bölgede nüfusun % 11'i yaşamaktadır. Başlıca şehirler ise Iquitos ve Pucallpa'dır. Peru Yatırım Ajansı'nın web sitesinde(<http://www.proinversion.gob.pe/1/0/modulos/JER/PlantillaStandardsinHijos.aspx?ARE=1&PFL=0&JER=806>) bu bölgelere ilişkin detaylı bilgilere ulaşmak mümkündür.

Amazon Nehri, ülkeyi Brezilya'ya ve Atlantik Okyanusu'na; And Dağları ise İnkalar'ın yerleşim rotası üzerindeki Ekvator, Kolombiya, Bolivya, Venezüella, Şili ve Arjantin'e bağlamaktadır. Peru, Pasifik Okyanusu sayesinde de üyesi olduğu ve dünyanın en önemli, zengin ve en hızlı gelişen bölgelerinden olan APEC (Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği) ülkeleri ile yakın ilişki kurabilmektedir.

¹ Nominal Gayri Safi Yurtiçi Hasıla cari fiyatlarla ifade üretilen tüm mal ve hizmetlerin değerini ölçer.

² IMF - International Monetary Fund / Uluslararası Para Fonu

³ CIA - Central Intelligence Agency / ABD Merkezi Haber Alma Teşkilatı

Yaklaşık 31,5 milyon nüfusa sahip olan Peru'da nüfus artış hızı %1,0, yaş ortalaması 73,7'dir. Nüfusun %28,4'ü 0–14 yaş arasında, %65,1'i 15–64 yaş arasında, %6,5'i ise 65 yaşın üstündedir. Peru'nun başlıca doğal kaynakları; bakır, gümüş, altın, petrol, kauçuk, balıkçılık, demir cevheri, kömür, fosfat, potaş, hidroelektrik ve doğal gazdır. Peru'nun başlıca tarım ve hayvancılık ürünleri; kuşkonmaz, kahve, kakao, pamuk, şeker kamışı, pirinç, patates, mısır, muz, üzüm, portakal, ananas, guava, elma, limon, armut, domates, mango, arpa, şifalı bitkiler, palm yağı, soğan, buğday, kuru fasulye olmakla beraber; sığır eti, kanatlı etler ve deniz ürünleri ise başlıca hayvancılık ürünleridir. Ülkenin imalat sanayisi; madencilik ve maden işleme, çelik, metal işleme, petrol işleme, doğal gaz, balıkçılık, gıda işleme ve tekstilden oluşmaktadır.

Bunun yanı sıra, Türkiye ile Peru arasındaki ilişkiler de gelişmeye açıktır. İki ülke arasında kültürel benzerlikler dikkat çekmektedir. Peru ve Türkiye kadim topluluğa ev sahipliği yapmış iki ülkedir. Peru (İnka medeniyetinin başkenti ve Maya ile Aztek Medeniyetlerinin de bulunduğu ülke diye anılmaktadır.) Mustafa Kemal Atatürk, Maya uygarlığının Türkler ile kardeş uygarlık olduğuna dair varsayımları üzerine, kökleri Meksika'dan çıkıp Peru'ya kadar uzanan bu uygarlığı araştırmak üzere, Meksika'ya maslahatgüzar olarak tayin ettiği "Güneş Dil Teorisi"nin de araştırmacılarından biri olan Türk diplomatı Tahsin Mayatepek'i Orta Amerika'ya göndermiştir. Sömürgeleşme ve yabancı işgali karşısında halkların ortaya koyduğu bağımsızlık mücadelesi de bizimle benzerlik arz etmektedir. 19. yüzyılda ise Ortadoğu coğrafyasından göç eden, Osmanlı belgesiyle El Turco diye adlandırılan Araplar Peru'ya gitmiş ve çok derin izler bırakmışlardır. Bu nedenle Peru'da Türkler genel olarak sevilmektedir. Peru'da yaşayan Türkler, 2007 yılındaki Peru depreminde ilkyardımlarda aktif çalışmış ve Peru medyasının bu yardımlaşmaya dönük haberleri Türklere sempatiyi artırmıştır. Peru'ya yerleşen bir Türk'ün açtığı El Turco isimli dönercinin uluslararası zincirlerden daha fazla müşteri çekmesi de ülkemizin tanıtımı için iyi bir örnektir. Türk dizileri Peru'da çok sevilmekte olup, dizi kahramanlarının isimleri çocuklara verilmektedir (*Kaynak: Milliyet Gazetesi, Abdullah Karakuş*). TİKA, Peru'daki Sokak çocuklarının rehabilitasyonu, eğitimi ve barınması için STK'lara destek vermektedir. Eğitimler sayesinde uyuşturucu tüketiminin azaldığı gözlemlenmiştir. TİKA, Peru Tarım ve Sulama Bakanlığı ile de ortak birçok proje yürütmektedir. Ayrıca 2016 yılında Cumhurbaşkanı'nın gerçekleştirdiği ilk resmi ziyaret ile ticari ilişkiler hız kazanmıştır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

2.1 Ekonomik Yapı

İşgücünün % 7,6'sına istihdam sağlayan tarım sektörü, ülkenin ihracatında da önemli paya sahiptir. Deniz ürünleri ve balık yağının yanı sıra pamuk, şeker kamışı, kahve ve soya fasulyesi,

ülkenin başlıca tarım ihraç ürünlerini oluşturmaktadır. Tarım sektörü küresel ekonomik krizden nispeten az etkilenmiş, tarım ve gıda ürünleri ihracatı krize rağmen artmıştır.

İmalat sanayinde kauçuk, gıda işleme ve kimya, en önemli sanayi sektörleridir. Tekstil ve yün (alpaka, lama, vikunya) sektörlerinin gelişimi devlet tarafından teşvik edilmektedir. İnşaat sektörü de en fazla gelişim gösteren sektörlerden olup, hidroelektrik santrali projeleri son yıllarda gittikçe önem kazanmaktadır. Madencilik sektörü ise ihracatın yaklaşık % 60'ını, vergi gelirlerinin % 30'unu sağlamaktadır. Dünyanın en büyük gümüş üreticisi olan Peru, bakır, çinko, altın, demir, fosfor ve manganez açısından da önemli rezervlere sahiptir. Turizm ise ülkedeki toplam işgücünün % 6,8'ini, GSYİH'nin ise % 7,7'sini oluşturmaktadır.

2.2 Peru'nun Dış Ticareti

- Genel Dış Ticareti

Dünyanın en büyük kuşkonmaz ve paprika ihracatçısı olan Peru; balık unu, balık yağı, gümüş, Alpaka ve Vikunya yünü üretiminde de dünyada birincidir. Peru, Latin Amerika bölgesinin ise en büyük altın, çinko, kalay ve kurşun üreticisi ve ikinci bakır üreticisidir. Patates, domates, tatlı patates, mısır, avokado ve achiote üretimi bakımından da Peru oldukça zengin bir ülkedir. 2012 yılında 88,5 milyar Dolar'a yükselmiş olan Peru'nun dış ticaret hacmi her yıl gerileyerek 2015 yılında 71,3 milyar Dolara düşmüştür. Sonrasında artış trendi geri dönmüş olup, 2018 yılı itibari ile 90,4 milyar Dolar seviyelerine ulaşmıştır.

Dış Ticareti Verileri (1.000 \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2014	38.645.855	42.177.198	80.823.053	-3.531.343
2015	33.246.845	38.059.620	71.306.465	-4.812.775
2016	36.039.994	36.129.331	72.169.325	-89.337
2017	44.237.949	39.763.959	84.001.908	4.473.990
2018	47.223.269	43.144.346	90.367.615	4.078.923

Kaynak: Trademap, 2020 (Nisan)

- İhracat

Peru'nun 2018 yılı ihracatının %27'si bakır cevherlerinden, %15'i ham ve yarı işlenmiş altından oluşmaktadır. İşlenmiş petrol ürünleri, arıtılmış bakır ve bakır alaşımları, balık unu, çeşitli metallerin cevherleri (kurşun, çinko, demir), petrol gazları, kahve, işlenmemiş çinko, ham

petrol, kıymetli metaller, hazır giyim, meyve-sebze ve deniz ürünleri ise Peru'nun ihraç ettiği diğer başlıca ürün gruplarıdır.

İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 \$)

GTİP	ÜRÜNLER	2016	2017	2018
	TOPLAM İHRACATI	36.039.994	44.237.949	47.223.269
'2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	8.727.461	11.998.806	12.865.031
'7108	Altın, dahil. altın kaplamalı, işlenmemiş veya yarı mamulden daha fazla işlenmemiş ...	6.430.544	7.096.463	6.962.957
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham olanlar hariç);ve bunları içeren müstahzarlar ...	1.706.417	2.637.802	2.940.103
'2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	1.194.659	2.021.461	2.150.021
'7403	İşlenmemiş bakır, rafine ve bakır alaşımları (7405 pozisyonundaki bakır alaşımları hariç)	1.380.743	1.776.273	1.843.683
'2301	Et, sakatat, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer unlar, unlar ve peletler ...	1.013.744	1.475.960	1.579.825
'0804	Taze veya kurutulmuş hurma, incir, ananas, avokado, guava, mango ve mangosteens	596.390	775.169	975.293
'2601	Demir cevherleri ve konsantreleri, KDV. kavrulmuş demir piritler	343.766	434.647	476.473
'2607	Kurşun cevherleri ve konsantreleri	1.166.009	1.068.702	1.027.739
'0810	Taze çilek, ahududu, böğürtlen, sırt, beyaz veya kırmızı kuş üzümü, beктаşi ve ..	279.150	422.318	620.773
'0806	Üzüm, taze veya kurutulmuş	690.813	654.627	763.718
'7901	İşlenmemiş çinko	513.164	715.294	761.551
'0307	Yumuşakçalar, insan tüketimine uygun, füme, hatta kabukta olsun olmasın, canlı, taze, soğutulmuş..	293.878	307.191	459.352
'2711	Petrol gazı ve diğer gaz halindeki hidrokarbonlar	560.837	804.262	1.046.103
'2613	Molibden cevherleri ve konsantreleri	272.672	367.857	610.537
'0901	Kahve (kavrulmuş veya kafeinsiz olsun olmasın); kahve kabukları ve kabukları; kahve ikameleri ..	757.820	710.054	667.893

'2616	Değerli metal cevherleri ve konsantreleri	522.688	679.627	501.749
'1504	Rafine edilmiş olsun olmasın, katı ve sıvı yağlar ve bunların balık veya deniz memelileri fraksiyonları	268.579	330.094	373.706
'0709	Diğer sebzeler (taze veya soğutulmuş) (patates, domates, alkali sebzeler, yenilebilir hariç)	423.335	413.558	384.017
'6109	Tiştirler, atletler ve diğer yelekler (örme veya tığ işi)	328.638	350.955	389.699

Kaynak: Trademap- 2020 (Nisan)

İhracatının %28'ini Çin'e gerçekleştirmektedir. Çin'i sırasıyla ABD, Hindistan ve G. Kore takip etmektedir. Türkiye 51. sırada yer almaktadır.

İhracatında Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (İlk 10)	2015	2016	2017	2018
Çin	7.332.901	8.483.938	11.626.233	13.167.721
ABD	5.020.220	6.235.293	6.935.897	7.837.624
Hindistan	676.289	929.917	1.964.212	2.470.853
G. Kore	1.077.711	1.387.805	2.136.856	2.444.572
Japonya	1.118.559	1.262.586	1.880.078	2.177.050
İsviçre	2.694.471	2.551.476	2.349.379	2.034.295
Spain	1.089.019	1.217.376	1.852.096	1.769.040
Brezilya	1.071.802	1.204.084	1.591.479	1.687.234
Hollanda	870.435	992.456	1.080.802	1.361.550
Şili	1.069.123	1.007.532	1.041.053	1.212.370
...
51.Türkiye	32.618	33.497	49.389	60.958
Genel Toplam	33.246.845	36.039.994	44.237.949	47.223.269

Kaynak: Trademap- 2020 (Nisan)

- İthalat

Peru'nun 2018 yılı ithalatında işlenmiş petrol ürünleri (%8,6) ve ham petrol (%6,7) ilk sıralarda yer almaktadır. Otomotiv üretim ve montaj sanayisi bulunmayan Peru, kara taşıtları ihtiyacının

tamamını ithalat yoluyla karşılamaktadır. Peru'nun 2018 yılında ithal ettiği ürünler sıralamasında üçüncü sırada yer alan telefon cihazları %3,5, dördüncü sıradaki binek otomobilleri %3,5 pay oluşturmaktadır. Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar ise %1,9 pay ile beşinci sırada yer almaktadır. Mısır, bilgisayarlar, TV alıcıları, buğday, ilaç, soya fasulyesi ve kauçuk dış lastikler ise Peru'nun ithal ettiği diğer başlıca ürün gruplarıdır. Bizim ürün gruplarımızdan olan mısırın ithalatından aldığı pay %1,6, buğdayın ise %1,2'dir. Bunlar dışında küspe ve diğer katı artıklar ve soya yağı da ithal etmektedir. Buğday ithalatında, GTİP 1001.99 yani buğday ve meslin (ekim için tohum ve durum buğdayı hariç) ürünü için dünya ithalatındaki payı %1,5'dur. Bu üründe Türkiye'nin de ithalat gerçekleştirdiği Rusya, Kanada ve ABD'den alım yapmaktadır. Soya yağı içinse dünya ithalatının %5'i Peru tarafından gerçekleştirilmektedir ve dünyanın en büyük 5. ithalatçısı konumundadır. Bu durum "Türkiye ile Ticaret" başlığımız altında incelenecektir.

İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 \$)

GTİP	ÜRÜNLER	2016	2017	2018	%Pay
	TOPLAM İTHALATI	36.129.331	39.763.959	43.144.346	100
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham olanlar hariç) ve bunları içeren müstahzarlar	2.311.257	2.989.041	3.731.931	8,6
'2709	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham olanlar)	1.618.140	2.470.827	2.871.995	6,7
'8517	Telefon setleri, dahil. hücreli şebekeler veya diğer kablosuz şebekeler için telefonlar	1.655.823	1.599.915	1.513.862	3,5
'8703	Motorlu arabalar ve diğer motorlu taşıtlar, esas olarak kişilerin taşınması için tasarlanmış olanlar	1.640.348	1.736.871	1.513.829	3,5
'8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	840.549	772.464	826.655	1,9
'8471	Otomatik veri işleme makineleri ve birimleri; manyetik veya optik okuyucular, makineler	701.049	650.526	736.822	1,7
'1005	Mısır	604.850	653.798	711.294	1,6
'8528	Televizyon kabul cihazları içermeyen monitörler ve projektörler; alım aparatları	514.365	553.488	664.336	1,5
'1001	Buğday	425.910	524.063	538.115	1,2

'3004	Terapötik veya profilaktik kullanım için karışık veya karışık ürünlerden oluşan ilaçlar	507.686	485.234	530.496	1,2
'2304	Küspe veya diğer katı artıklar (öğütülmüş olsun olmasın veya pellet şeklinde)	456.613	454.143	530.328	1,2
'3901	Birincil formlarda etilen polimerleri	384.023	385.082	475.887	1,1
'4011	Kauçuktan yeni pnömatik lastikler	408.139	427.529	454.847	1,1
'8429	Kendinden itmeli buldozerler, greyderler, kazıyıcılar, mekanik kepçeler, ekskavatörler, ...	311.179	325.747	444.358	1,0
'1507	Soya fasulyesi yağı ve fraksiyonları (rafine edilmiş olsun olmasın (kimyasal olarak değiştirilmiş olanlar hariç)	299.794	372.008	396.853	0,9
'3902	Birincil formlarda propilen veya diğer olefinlerin polimerleri	278.775	296.690	385.841	0,9
'8708	Traktör parçaları ve aksesuarları, on veya daha fazla kişinin taşınması için motorlu taşıtlar, ...	259.917	279.624	331.947	0,8
'8474	Ayırma, eleme, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, karıştırma veya yoğurma makineleri ...	186.731	281.085	329.432	0,8
'7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı haddelenmiş ürünler, genişliği >= 600 mm, sıcak haddelenmiş veya soğuk haddelenmiş ...	246.764	264.118	312.423	0,7

Kaynak: Trademap- 2020(Nisan)

İthalatında Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	2018	Pay %
	TOPLAM İTHALATI	38.059.620	36.129.331	39.763.959	43.144.346	

1	Çin	8.660.462	8.235.308	8.861.241	10.044.887	23,3
2	ABD	7.853.500	7.092.639	8.070.160	9.204.681	21,3
3	Brezilya	1.931.717	2.127.055	2.452.729	2.414.395	5,6
4	Meksika	1.724.270	1.675.943	1.773.964	1.924.032	4,5
5	Ekvador	991.316	1.079.827	1.569.427	1.922.063	4,5
6	Kolombiya	1.292.182	1.176.473	1.482.458	1.588.814	3,7
7	Şili	1.210.303	1.152.252	1.200.675	1.366.734	3,2
8	Arjantin	862.184	912.523	1.170.639	1.223.485	2,8
9	Almanya	1.109.354	1.120.481	1.061.758	1.088.422	2,5
10	Japonya	1.072.635	1.033.331	1.029.665	1.053.483	2,4
...
29	Türkiye	233.930	140.690	138.430	184.629	0,4

Kaynak: Trademap, 2020 (Nisan)

2.3 Türkiye İle Ticareti

AB ile STA imzalayan Peru ile en kısa zamanda Serbest Ticaret Antlaşması imza sürecinin başlatılması büyük önem arz etmektedir. İki ülke arasında vizelerin kaldırılması ve Türk Hava Yolları'nın iki ülke arasında direk uçuş başlatmasının karşılıklı ticari ilişkileri büyük ölçüde geliştirerek coğrafi olarak uzak olan bu ülkeleri yakınlaştıracaktır. Peru özellikle ulaşım alt yapısını yenileme hususunda ülkeye daha fazla yatırım çekmeyi hedeflemekte olup, ülkemiz için inşaat malzemeleri, makine ve aksamaları ile müteahhitlik konusunda önemli fırsatlar taşımaktadır. Peru, öyle bir ülkedir ki bizim yeni yeni hayatımıza giren "füzyon mutfak" kavramı güncel Peru mutfağının kendisini oluşturmaktadır. Bu sebeple, gastronomi alanında dünyanın sayılı şeflerinden birkaçını barındıran, füzyon mutfağına sahip dünyaca ünlü restoranları ve gastronomi okulları bulunan Peru, gıda ürünleri tanıtımı açısından Türkiye için büyük bir fırsattır. Peru'nun ortalama gümrük vergilerinin %5'in altında olması ve stratejik konumu nedeniyle ülkemiz işadamları için değerlendirilmesi gereken bir pazardır. 2014 yılında en yüksek seviyeye ulaşan ihracatımız söz konusu yıldan sonra düşüş trendine girmiştir, fakat 2019 yılı itibari ile hem ihracatta tekrar bir yükseliş gözlemlenmekte, hem de ithalatta bir düşüş söz konusudur.

Türkiye-Peru Dış Ticaret Göstergeleri (1.000 \$)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2009	61.947	69.225	131.172	-7.278

2010	159.272	78.575	237.847	80.697
2011	286.800	58.487	345.287	228.313
2012	246.410	101.186	347.597	145.224
2013	275.565	94.257	369.822	181.309
2014	287.976	74.808	362.785	213.168
2015	197.098	62.439	259.537	134.659
2016	86.191	59.880	146.071	26.311
2017	108.524	75.645	184.169	32.879
2018	162.359	108.299	270.659	54.060
2019	180.920	72.832	253.752	108.088

Kaynak: TÜİK, 2020 (Nisan)

Türkiye'nin Peru'ya İhracatında Başlıca Ürünler (\$)

Türkiye Peru'ya genellikle demir-çelik profil ve çubuklar, ticari araçlar, demir-çelik inşaat aksamaları ihraç etmektedir. Gıda ürünü olarak, en fazla ihracat yapılan ürünler arasında "Çikolata ve Kakao İçeren Diğer Gıda Müstahzarları ve Ekmek, Pasta, Kek, Bisküvi ve Diğer Ekmekçi Mamülleri" bulunmaktadır.

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%) 2019	2018 - 2019 Değişimi (%)
	TOPLAM	108.523.973	162.359.440	180.920.057	100	11,4
7214	Demir Veya Alaşimsız Çelikten Çubuklar (Dövülmüş, Sıcak Haddelenmiş, Haddelenme İşleminde Sonra Buru	10.059.414	19.896.109	25.998.142	14,4	30,7
8702	10 Veya Daha Fazla Kişi Taşımaya Mahsus (Sürücü Dahil) Motorlu Taşıtlar	4.181.254	7.880.173	16.489.717	9,1	109,3
7216	Demir Veya Alaşimsız Çelikten Profiller	21.538.961	34.227.538	15.549.180	8,6	-54,6
7308	Demir Veya Çelikten İnşaat Ve İnşaat Aksamı, İnşaatta Kullanılmak Üzere Hazırlanmış Demir Veya Çelik	542.572	1.193.893	14.493.965	8,0	1114,0
8429	Buldozerler, Greyderler, Toprak Tesviye Makinaları, Skreyperler, Mekanik Küreyiciler, Ekskavatörler,	981.802	1.065.160	6.092.025	3,4	471,9
2926	Nitril Gruplu Bileşikler			3.845.886	2,1	-
7213	Demir Veya Alaşimsız Çelikten Filmaşın (Sıcak Haddelenmiş, Kangal Halinde)		3.112.835	3.814.101	2,1	22,5

8708	Karayolu Taşıtları İçin Aksam, Parça Ve Aksesuarlar	3.005.816	4.288.256	3.617.148	2,0	-15,6
7217	Demir Veya Alaşimsız Çelikten Teller	730.059	1.853.507	3.314.866	1,8	78,8
5205	Pamuk İpliği (Dikiş İpliği Hariç) (Ağırık İtibariye Pamuk Oranı >=%85 Ve Perakende Olarak Satılacak)		4.320.499	3.313.847	1,8	-23,3
8716	Römorklar Ve Yarı Römorklar; Hareket Ettirici Tertibatı Bulunmayan Diğer Taşıtlar; Bunların Aksam Ve	39.809	59.496	2.896.826	1,6	4768,9
4411	Ağaçtan Veya Diğer Odunsu Maddelerden Lif Levhalar	2.718.148	2.759.357	2.321.399	1,3	-15,9
2836	Karbonat; Peroksikarbonat; Amonyum Karbomat İçeren Ticari Amonyum Karbonat	2.263.087	2.967.581	2.179.410	1,2	-26,6
8504	Elektrik Transformatörleri, Statik Konvertörler (Örneğin; Redresörler) Ve Endüktörler	346.763	4.342.469	2.137.718	1,2	-50,8
8413	Sıvılar İçin Pompalar (Ölçü Tertibatı Olsun Olmasın) Ve Sıvı Elevatörleri	962.923	1.621.522	2.035.885	1,1	25,6
1806	Çikolata Ve Kakao İçeren Diğer Gıda Müstahzarları	2.543.701	4.137.968	1.979.937	1,1	-52,2
3917	Plastikten Hortumlar, Borular Ve Bağlantı Elemanları (Manşon, Nipel, Dirsek, Flanşlar, Vb.)	1.791.512	1.555.863	1.774.046	1,0	14,0
2606	Aluminyum Cevherleri Ve Konsantreleri	611.411		1.706.036	0,9	-
7311	Demir Veya Çelikten Sıkıştırılmış Veya Sıvı Hale Getirilmiş Gazlar İçin Kaplar	1.742.745	2.059.124	1.636.371	0,9	-20,5
4803	Tuvalet Ve Yüz Temizliği İçin İnce Kağıt, Havlu Veya Kağıt Peçete Vb. Kağıtlar	1.214.726	889.221	1.629.865	0,9	83,3
8705	Özel Amaçlı Motorlu Taşıtlar (Kurtarıcılar, Vinçli, İtfaiye, Beton Karıştırıcı, Yol Süpürme, Zift		144.882	1.621.318	0,9	1019,1
8418	Buzdolapları, Dondurucular Ve Diğer Soğutucu Ve Dondurucu Cihazlar Ve Isı Pompaları	962.321	278.213	1.535.392	0,8	451,9
1905	EkmeK, Pasta, Kek, Bisküvi Ve Diğer EkmeKçi Mamüller, Hosti, Boş İlaç Kapsülü Mühür Güllacı, Pirinç	375.964	2.266.958	1.522.255	0,8	-32,9
8438	Yiyecek Ve İçeceklerin Sınai Amaçlarla Hazırlanması Veya İmaline Mahsus Makina Ve Cihazlar	8.015	17.173	1.504.190	0,8	8659,0

Kaynak: TÜİK, 2020 (Nisan)

Peru'ya Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohum ve Mam. Sektörü İhracatımızda Başlıca Ürünler (\$)

GRUP ADI	2017	2018	2019	Değişim (%)	Vergi Oranları (%)
Kakao Ve Kakao Müstahzarları	2.543.701	4.141.826	1.979.937	-52,2	0-7
Tatlı Bisküvi Ve Gofretler	229.848	1.562.877	837.245	-46,4	0
Diğer Pastacılık Ürünleri	156.776	711.532	696.773	-2,1	0-6
Makarna	25.935	0	638.485	-	0
Kahve Ve Baharat	290.702	71.613	359.613	402,2	0-10
Yenilen Çeşitli Gıda Müstahzarları	560.363	418.681	240.276	-42,6	0-5
Diğer Şekerli Mamuller	119.116	384.391	165.706	-56,9	0
Kakaosuz Şeker Mamülleri	96.645	210.699	85.849	-59,3	6
Buğday Unu	0	0	21.000	-	0
Diğer Yağlı Tohumlar	0	0	1.100	-	0-5
Nişastalar, İnülin	618.488	528.031	0	-100,0	6
TOPLAM	4.641.574	8.029.650	5.025.984	-37,4	

Kaynak: TÜİK, Market Access Map 2020 (Nisan)

Peru'nun Kakosuz ve Kakao Müstahzarları Sektörü ithalatı için şu durum gözlenmektedir; 2018 yılında Türkiye %8 pay ve 4,5 milyon \$ ile ithalatında 5. sırada yer almaktadır. Pazar payımızın çoğunu oluşturan 1806 GTİP'inde %7 vergiye tabiyken, çok düşük miktarda ihracat yaptığımız veya hiç ihracat yapmadığımız diğer 18 GTİP'lerinde %0 vergi uygulanmaktadır. Bunun yanı sıra, ikinci sırada yer alan ABD ve üçüncü sıradaki Malezya'ya %0 vergi uygulanmaktadır. Kakao üreten bir ülkeye kakao satmak zor olsa da, gıda sektöründe dünyada önemli bir ihracatçı kabul edilen Türkiye için, Şili gibi dünya sıralamasında 75. olan bir ülkeyi geçmek içten bile değildir.

Peru'nun Kakao ve Kakao Müstahzarları Sektörü İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (ilk 10)	2015	2016	2017	2018	%Pay
Ekvador	12.495	16.908	11.275	14.211	24,1

ABD	4.833	5.213	5.039	9.136	15,5
Malezya	3.254	5.190	4.037	4.946	8,4
Şili	5.343	4.607	4.449	4.616	7,8
Türkiye	697	1.237	2.282	4.462	7,6
Kolombiya	3.870	2.978	3.255	4.050	6,9
Brezilya	2.169	2.638	3.222	3.998	6,8
Meksika	662	1.068	2.084	2.308	3,9
İtalya	2.896	1.108	1.272	1.630	2,8
Singapur	0	0	581	1.494	2,5
Genel Toplam	45.643	48.425	45.177	59.033	100

Kaynak: Trademap, 2020 (Nisan)

Peru'ya tatlı bisküvi ve gofret ihracatımız 2018 yılı itibari ile artış göstermiş olup, ülke pazarından 2,1 milyon \$ ihracat ile %6,1 pay almaktayız. Tatlı Bisküvi ve Gofretler için %0 vergi uygulanıyor olup, önümüzde bulunan ve hali hazırda Tatlı Bisküvi ve Gofret ihraç ettiğimiz ülkeleri (ABD'ye toplam 26 milyon Dolarlık tatlı bisküvi ve gofret ihracatı; Kolombiya'ya 6 milyon Dolarlık –ürünün pazar payının %62'si- GTİP 1905.32 ihracatı) geçmemiz için doğru stratejiler uygulayarak ve tüketim alışkanlıklarını gözeterek pazara girmek gerekmektedir.

Peru'nun Tatlı Bisküvi ve Gofretler İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (İlk 10)	2015	2016	2017	2018	%Pay
Bolivya	2.466	3.974	5.547	6.057	18,0
Kolombiya	5.105	4.927	5.460	5.787	17,2
Ekvador	1.477	3.377	5.868	5.337	15,8
Brezilya	2.290	2.628	3.257	3.991	11,8
ABD	2.311	2.010	2.187	2.356	7,0
Türkiye	187	0	312	2.053	6,1
İspanya	948	1.270	1.234	1.556	4,6
İtalya	1.192	902	969	1.165	3,5
Arjantin	696	762	1.085	912	2,7
Danimarka	601	581	746	783	2,3
Genel Toplam	20.840	23.840	30.446	33.707	100

Kaynak: Trademap, 2020 (Nisan)

2019 yılında Türkiye, Peru'ya yönelik makarna ihracatında Şili ve İtalya'nın ardından 712 bin \$ ihracat ile 3. sırada yer almaktadır. Peru makarna sektörü ithalatında Şili %44,2, İtalya %24,8, Türkiye ise %10,9 pay almaktadır. Şili'nin dünya makarna ihracatında 53. sırada olduğu düşünülünce, Peru'ya komşu olmak dışında bir avantajı bulunmamaktadır. Şili'nin satış birim fiyatı 622 USD/ton iken, İtalya'nın 1.416 USD/ton'dur. Türkiye ise 463 USD/ton ortalama fiyat ile makarna satmaktadır. Bu ortalama fiyat, Peru'nun ortalama makarna ithalat rakamından (815 USD/ton) bile düşüktür. Bu neden önemlidir; çünkü Peru mutfağı çitayı yerel boyuttan gastronomik ve küresel boyuta yükseltmeyi başarmış durumdadır ve birçok yerel lezzet makarna kullanılarak pişirilmektedir. Öyle ki, Latin Amerika'nın en yeni ve gözde gastronomi merkezi olarak öne çıkan Peru'da yerleşik olan ve dünyada 30'dan fazla restoranı olan rock yıldızı Perulu Şef Gastón Acurio'nun birçok yemeğinin hammaddesi makarnadır.

Peru'nun Makarna Sektörü İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler (ilk 10)	2017	2018	2019	%Pay
Şili	46	52	2.892	44,2
İtalya	1.050	1.181	1.626	24,8
Türkiye	133	0	712	10,9
ABD	361	472	396	6,0
Çin	285	357	354	5,4
Arjantin	136	168	179	2,7
G. Kore	78	74	113	1,7
Kolombiya	26	39	55	0,8
Bolivya	13	78	41	0,6
İsviçre	0	17	36	0,5
Genel Toplam	2.339	2.641	6.548	100

Kaynak: Trademap, 2020 (Nisan)

Peru'nun Türkiye'ye uyguladığı vergiler düşük olduğu için birçok üründe pazar cazip hale gelmektedir. Ama gıda sektörü için Türk ürünlerinin Peru mutfağında kullanılması bir prestij meselesidir. Japon mutfağı dünyaya yayılmadan önce neyse, Peru mutfağı da şimdi odur ve Amerika kıtasında hızla popülerleşen bir mutfaktır. Yarım milyon insanın Peru'da yapılan yemek festivaline sadece yemek yemek için geldiği göz önünde bulundurulursa, ticari ilişkilerimizin temellerini şimdiden sağlam atarak ülkede söz sahibi olabiliriz. Gastronomik açıdan önemli bir ülke olan Peru'da öne çıkarmamız ve ihracatta ağırlık vermemiz gereken

başlıca ürünler; makarna, un, kaliteli bitkisel yağlar, mısır, bulgur gibi “Türk Kinoası” adı ile nam yapmış niş ürünlerimiz, kaliteli yağlı tohumlarımız ve baklagiller sektörüdür.

Peru’nun dünyaca ünlü yemeği “Cancha” geleneksel olarak; hayvansal yağ tavada ısıtılıp, içine atılan mısır tanelerine tuz eklenerek yapılmaktadır ve birçok yemeğin yanında aperatif olarak sunulmaktadır. Peru 2019 yılında 796 milyon Dolarlık mısır ithal etmiştir ve bunun %66’sını Arjantin, %30’unu da ABD’den almıştır. Yine, “Arroz Chaufa” gibi birçok yemeğinde pirinç kullanmaktadır. Yıllık 167 milyon dolarlık pirinç ithalatı gerçekleştirmektedir. Bunun %60’ını Uruguay’dan, %35’ini Brezilya’dan almaktadır. Bunun yanı sıra kinoa da birçok yemekte kullanılmaktadır fakat bunun için ülke kendi kendine yeter durumdadır.

Peru 2019 yılında 454 milyon Dolarlık bitkisel yağ ithal etmiştir. Bunun %75’ini Arjantin’den almaktadır. Bitkisel yağlarda ithalatının %75’ini GTİP 1507.10 “Ham Soya Fasulyesi Yağı” oluşturmaktadır. Türkiye yıllık 79 milyon Dolar ihracatı ile dünya sıralamasında 11. sıradadır. Peru bu üründe ihtiyacının %90’ını Arjantin’den almaktadır. Yine, dünya ayçiçek yağı ihracatının %12’si Türkiye tarafından gerçekleşmektedir ve Peru 2019 yılında 5,7 milyon Dolarlık bir ithalat gerçekleştirmiştir. Bunun %45’ini Arjantin’den, %28’ini Bolivya’dan ve %19’unu Ukrayna’dan gerçekleştirmiştir. Kuru Baklagiller sektörü de Peru mutfağında önemli yer tutmaktadır. Ülkede iç piyasa üretimi tüketime yetmediği gibi, bu sektörde 64 milyon dolarlık bir ithalat gerçekleştirmektedir. Bunun %48’ini Kanada’dan, %33’ünü ise ABD’den temin etmektedir. Türkiye dünya ihracat sıralamasında 8. olduğu kuru baklagiller sektöründe, Peru’nun önemli bir ithalat partneri olabilir.

Peru’nun önemli miktarda ve un ithalatı bulunmamaktadır. 2019 yılında toplamda 229 bin Dolarlık bir un ithalatı görünmektedir. Fakat mutfakları, dünya mutfağı olma yolunda hız kazandıkça, mutfağına farklı ürünler girecek olup, un ihtiyacının doğması muhtemeldir. Sağlıklı mutfakla da bilinen Peru’da; kinoa, acai, maca gibi Amazon’un ömür uzatan “superfood”ları yemeklerin vazgeçilmezi olup, bulgur diğer bir deyişle “Türk kinoası”ı bu sağlıklı mutfağı tanıtmak için potansiyel iyi bir üründür.

Türkiye’nin Peru’ya İthalatında Başlıca Ürünler (\$)

Türkiye’nin Peru’dan gerçekleştirdiği ithalatın önemli bir bölümünü işlenmemiş çinko, kalay, altın, tohumlar, balıklar ve yağları, işlenmemiş kalay, dolma kalem, organik boyalar, sentetik

devamsız lifler; bu ülkeden ithal ettiğimiz başlıca ürün gruplarıdır. Bizim ürün grubumuzda olan diğer yağlı tohumlara giren GTİP 1207 ve 1209, Peru'ya ait bazı özel baklagillerden oluşan GTİP 0713 ürün gruplarında Türkiye ithalatçı konumdadır.

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%) 2019	2018 - 2019 Değişimi (%)
	TOPLAM	75.644.731	108.299.143	72.832.033	100	-32,7
7901	İşlenmemiş Çinko	30.930.025	45.531.014	22.950.050	31,5	-49,6
8001	İşlenmemiş Kalay	1.612.126		9.399.780	12,9	-
7108	Altın (Platin Kaplamalı Altın Dahil) (İşlenmemiş Veya Yarı İşlenmiş Ya Da Pudra Halinde)	5.866.333	33.867.021	9.013.669	12,4	-73,4
1209	Ekim Amacıyla Kullanılan Tohum, Meyve Ve Sporlar	12.749.537	9.024.214	8.431.662	11,6	-6,6
2701	Taşkömürü; Taşkömüründen Elde Edilen Briketler, Topak Vb. Katı Yakıtlar			3.969.124	5,4	-
1207	Diğer Yağlı Tohumlar Ve Meyveler	4.113.844	3.282.813	3.078.841	4,2	-6,2
7106	Gümüş (Altın Veya Platin Yaldızlı Gümüş Dahil) (İşlenmemiş Veya Yarı İşlenmiş Ya Da Pudra Halinde)	63.161	2.854.400	2.175.979	3,0	-23,8
2301	Et, Sakatat, Deniz Hayvanı Vs. (Yemeye Uygun Olmayan) Unu, Pelleti, Kıkırdakları (Donyağı Tortusu)	3.993.826	3.517.234	1.679.655	2,3	-52,2
2508	Diğer Killer, Andaluzit, Siyanit Ve Silimanit, Mülit, Şamot Ve Dinas Toprakları	1.987.226	1.228.518	1.664.879	2,3	35,5
7801	İşlenmemiş Kurşun			1.250.028	1,7	#DIV/0!
5105	Yün, İnce Veya Kaba Hayvan Kılları (Kardeli/Taranmış)	760.553	938.621	1.065.046	1,5	13,5
3203	Hayvansal Veya Bitkisel Menşeli Boyayıcı Maddeler	959.863	863.587	812.152	1,1	-6,0
2005	Diğer Sebzeler (Sirke/Asetik Asitten Başka Usulde Hazırlanmış Veya Konserve Edilmiş) (Dondurulmamış)	449.188	476.606	730.466	1,0	53,3
0713	Kuru Baklagiller (Kabuksuz) (Taneleri İkiye Ayrılmış)	210.332	251.422	708.799	1,0	181,9
1504	Balıkların Veya Deniz Memelilerinin Katı Ve Sıvı Yağları	3.906.415	851.693	556.433	0,8	-34,7
1404	Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan Bitkisel Ürünler	466.506	411.521	455.723	0,6	10,7
1604	Hazırlanmış/Konserve Edilmiş Balıklar, Yumuşakçalar Veya Diğer Su Omurgasızların Hülasa Ve Suları		14.908	418.739	0,6	2708,8

6109	Tişörtler, Fanilalar, Atletler, Kaşkorseler Ve Diğer İç Giyim Eşyası (Örme Veya Kroşe)	156.779	278.030	385.644	0,5	38,7
1302	Bitkisel Özsü Ve Hülasalar, Pektik Maddeler, Pektinatlar, Pektatlar, Agar-Agar, Bitkilerden Yapışkan	459.085	355.908	317.096	0,4	-10,9
7403	Rafine Edilmiş Bakır Ve Bakır Alaşımları (Ham)			298.821	0,4	-
0810	Diğer Meyveler (Taze)	245.568	144.378	298.577	0,4	106,8
0901	Kahve, Kahve Kabuk Ve Kaşııkları, İçinde Herhangi Bir Oranda Kahve Bulunup Kahve Yerine Kullanılan Ü	38.513	79.438	297.760	0,4	274,8
5108	İnce Hayvan Kılından İplikler (Karde Edilmiş Ve Taranmış) (Toptan)	67.419	146	204.212	0,3	139771,2
6105	Erkekier Ve Erkek Çocuklar İçin Gömlekler (Örme Veya Kroşe)	178.420	154.627	176.558	0,2	14,2
0804	Hurma, İncir, Ananas, Avokado Ve Guava Armudu, Mango Ve Mangost (Taze/Kurutulmuş)	461.676	590.250	166.616	0,2	-71,8

Kaynak: TÜİK, 2020 (Nisan)

3. PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER

Peru pazarında iş yapmak isteyen firmalarımıza pazarı iyi tanıyan ve sektördeki gelişmeleri yakından takip edebilecek bir yerel temsilci ile çalışmaları tavsiye edilmektedir. Nüfusun %30'unun başkent Lima'da yaşaması ve ülke milli gelirinin %50'sinin Lima ve çevresinde yaratılması dolayısıyla, satış faaliyetlerinin Lima merkezli olarak yürütölmesi düşünölebilir. Lima'daki temsilcilerin genel olarak Arequipa, Chiclayo ve Trujillo şehirlerinde de satış temsilcilikleri bulunmaktadır. Peru'da iş çevrelerinde İngilizce de konuşulmakla beraber, iş görüşmeleri genellikle İspanyolca dilinde yapılmaktadır. Tanıtım materyallerinin İspanyolca olarak hazırlanması son derece önemlidir. Görüşmelerde takım elbise giyilmesi ve kartvizitlerin değişimi yaygındır.

Dağıtım kanalları ile ilgili farklı bir bakış açısı ise yerel iştirak veya şube kurmaktır. Kompleks ürün veya servis kullanan firmalar bu yöntemi kullanmaktadırlar çünkü bu yöntemle daha efektif bir satış sonrası hizmet sunabilmekte ve ürünün tanıtımını daha iyi yapabilmektedirler. Ticari ve endüstriyel alanlara ait ücretler Lima'da oldukça yüksek olduğu için bu pahalı bir seçenek olarak değerlendirilmelidir.

Perulu tüketiciler, satın alım yaparken özellikle periyodik servis gerektiren ürünlerde satış sonrası hizmetlere çok önem vermektedirler. Ürünün güvenilir bir dağıtıcı tarafından alıcının ihtiyaç duyduğu kalitede ve servis desteğinde satılması çok önemlidir. Örneğin yeni Asya

otomobilleri için servis ve bulunabilirlik kıstasları ürünü Peru pazarında rekabette öne çıkarmaktadır. Diğer bir örnek ise madencilik ekipmanları için verilebilir.

Peru'da en fazla izlenen televizyon kanalı olan Amerika TV'nin ve ülkede en yüksek radyo dinleme oranına sahip olan "RPP" radyo kanalıdır. Radyo, diğer iletişim araçları arasında en fazla kitleye ulaşandır, hatta çok izole olmuş yerlere bile radyo ile ulaşmak mümkün olmaktadır. Genellikle haberlere ilk olarak radyondan ulaşılır ve Lima dışında yerel haberlere ve etkinliklere ulaşım bakımından temel iletişim aracıdır.

3.1 Pasaport ve Vize İşlemleri

Türkiye ile Peru arasında 18 Haziran 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan ve gerekli onay işlemleri tamamlanan Vize Muafiyet Anlaşması, 12 Haziran 2013 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Bu çerçevede, resmi (diplomatik, hizmet ve hususi) ve umuma mahsus pasaport hamili Türk vatandaşları, Peru'ya yapacakları seyahatlerinde veya Peru'dan transit geçişlerinde, toplam ikamet süresi ilk giriş tarihinden itibaren 180 gün içerisinde 90 günü aşmamak kaydıyla vizeden muaf kılınmışlardır.

3.2 Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Resmi tatiller

5 Nisan	Paskalya'dan Önceki Perşembe
6 Nisan	Kutsal Cuma
1 Mayıs	İşçi Bayramı
24 Haziran	Çiftçi Günü (Yarım gün)
29 Haziran	Aziz Peter Ve Paul Günü
28-29 Temmuz	Bağımsızlık Günü
30 Ağustos	Aziz Rose Günü
8 Ekim	"Angamos Deniz Savaşı" Donanma Günü
1 Kasım	Azizler Günü
8 Aralık	Azize Immaculate Conception Günü
25 Aralık	Noel
1 Ocak	Yeni Yıl

Peru’da çalışma saatleri genellikle 08:00 – 17:00 arasındadır. İş görüşmeleri son dönemde kahvaltılı ile de birlikte yapılmakta, öğlenleri ise saat 13:00 – 15:30 arasındadır. Bazı mağazalar ve işletmeler 10:00 – 13:00 ve 16:00 – 20:00 arasında açıktır. Bankalar dışındaki kurumlar Cumartesi günü kapalıdır.

3.3 Yerel Saat

Peru ile Türkiye arasındaki saat farkı -8 saat olup, örneğin Türkiye’de saat akşam 16.00 iken Peru’da saat sabah 08.00’dir. Saat farkları ile bilginin www.worldtimezone.com adresinden edinilmesi mümkündür.

3.4 Yerel Ölçü Birimleri

Peru’da metrik sistem ölçüleri ve kırsal alanlarda eski İspanyol ölçü birimleri kullanılmaktadır.

3.5 Telefon Kodları

Peru’nun uluslararası telefon kodu 51’dir. Türkiye’den Peru’ya yapılacak aramalarda 00 + 51 + alan kodu + telefon numarası tuşlanmalıdır.

3.6 İklim

Bölgeye ve yükseltiye göre değişmekle birlikte Peru’da genel olarak kıyılarda ılıman, sık ormanlarda tropikal, yüksek kesimlerde serin, batıdaki yüksek kesimlerde kurak iklim, doğudaki ve kuzeydeki yüksek kesimlerde Ekim-Nisan arası çok yoğun yağış görülmektedir. Başkent Lima’da en sıcak ay olan Şubat’ta hava sıcaklığı ortalama 19-28°C; en soğuk ay olan Ağustos’ta ise 13-19°C’dir. En kurak aylar olan Şubat-Mart arasında ortalama 1 mm yağış, en yağışlı ay olan Ağustos’ta ise 8 mm yağış görülmektedir.

KAYNAKÇA

“CIA, *The World Factbook*”, erişim Nisan, 2020, <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/pe.html>

“IMF, *Countries, Peru*”, erişim Nisan, 2020, <https://www.imf.org/en/Countries/PER>

“Ticaret Bakanlığı Peru Ülke Bilgileri”, erişim Nisan, 2020, <https://ticaret.gov.tr/yurtdisiteskilati/guney-amerika/peru/genel-bilgiler>

İhracat-İthalat Verileri, 2020. New York: International Trade Center (ITC) – Trade Map.

İhracat-İthalat Verileri, 2020. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK).

Yazar A.K., (2016), Peru’ya El Turco damgası, erişim Nisan, 2020
<https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/abdullah-karakus/peru-ya-el-turco-damgasi-2192570>